

RSM – the global destination for your audit, tax and consulting needs.

Zmiany w VAT od 2017 roku

Tax Alert 33/2016

Szanowni Państwo,

16 listopada br. odbyło się w Sejmie trzecie czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (zwanego dalej: „Projektem”), który wprowadza szereg istotnych zmian z zakresu VAT. Poniżej przedstawiamy Państwu najistotniejsze z nich.

Rozszerzenie zakresu odwrotnego obciążenia

Projekt rozszerza zakres stosowania odwrotnego obciążenia na usługi budowlane, które szczegółowo zostały wymienione w załączniku nr 14 do ustawy. Zmienionych lub dodanych zostanie też kilka pozycji w załączniku nr 11, dotyczących wyrobów z metali szlachetnych (poz. 22a, poz. 22aa, poz. 22ab, poz. 22c, poz. 22ca, poz. 27b, poz. 28d). Ponadto mechanizmem odwrotnego obciążenia zostaną objęte transakcje dostawy procesorów (w przypadku tzw. jednolitych gospodarczo transakcji powyżej 20 000 zł).

Uprawnienie do rozliczeń kwartalnych

Zgodnie z treścią Projektu „nowi” podatnicy VAT nie będą już uprawnieni do składania deklaracji kwartalnych. Uprawnienie do rozliczania podatku w ten sposób nabędą dopiero po 12 miesiącach od dokonania rejestracji. Ponadto rozliczeń kwartalnych nie będą mogli dokonywać podatnicy, którzy w danym kwartale lub w poprzedzających go czterech kwartałach dokonali dostawy towarów wymienionych w załączniku nr 13 do ustawy, chyba, że łączna wartość netto takich dostaw nie przekroczyła, w żadnym miesiącu z tych okresów, kwoty 50 000 zł.

Obowiązek elektronicznego składania deklaracji VAT i informacji podsumowujących

Obowiązek elektronicznego składania deklaracji VAT obejmie podatników:

- zobowiązanych do zarejestrowania się jako podatnicy VAT UE;
- będących dostawcami lub nabywcami towarów i usług objętych mechanizmem odwróconego obciążenia;
- obowiązanych, na podstawie przepisów o podatku dochodowym, do składania deklaracji, informacji oraz rocznego obliczenia podatku za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Projekt wprowadza także obowiązek elektronicznego składania informacji podsumowujących, wyłącznie za okresy miesięczne.

Zwrot różnicy podatku

Projekt przewiduje także zmiany w zakresie weryfikacji zasadności zwrotu różnicy podatku. W dodanych do art. 87 UPTU ust. 2b oraz ust. 2c przewiduje się uprawnienie organu do sprawdzenia rozliczeń podatnika, ale również rozliczeń innych podmiotów biorących udział w obrocie towarami lub usługami, będących przedmiotem rozliczeń podatnika oraz sprawdzenie zgodności tych rozliczeń z faktycznym przebiegiem wykazanych transakcji. W praktyce oznacza to uprawnienie organów do przeprowadzania tzw. „kontroli krzyżowych” w ramach czynności sprawdzających, które to kontrole rozciągnąć się mogą w praktyce na cały łańcuch dostaw czy usług. Domniemane nieprawidłowości u jednego podatnika mogą więc spowodować kontrole u wielu innych podatników w tym samym czasie i wstrzymać zwrot podatku na długie miesiące.

Dodatkowo naczelnik urzędu skarbowego uzyska uprawnienie do przedłużenia terminu zwrotu różnicy podatku na podstawie żądania zgłoszonego przez Komendanta Głównego Policji, Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Prokuratora Generalnego w związku z prowadzonym postępowaniem na okres wskazany w żądaniu, jednak nie dłuższy niż 3 miesiące. Takie żądanie będzie musiało zawierać uzasadnienie.

Dodatkowo utrudnione będzie uzyskanie zwrotu różnicy podatku w skróconym 25-dniowym terminie. Projektowane zmiany spowodowane są podejrzeniem wykorzystywania przez oszustów przedmiotowego przepisu w celu wyłudzenia podatku. Dlatego też w nowym stanie prawnym warunków, celem uzyskania przyspieszonego zwrotu, będzie nieco więcej obostrzeń niż dotychczas.

Oprócz złożenia przez podatnika stosownego wniosku do urzędu skarbowego, aby podatnik mógł ubiegać się o wcześniejszy zwrot kwoty nadwyżki podatku naliczonego nad należnym, spełnione będą musiały zostać poniższe wymagania:

- 1) należności wynikające z faktur zakupowych będą musiały zostać zapłacone za pośrednictwem rachunku bankowego podatnika albo rachunku podatnika w SKOK, a podatnik będzie musiał przedstawić dokumenty potwierdzające przedmiotową zapłatę;
- 2) łączna kwota pozostałych faktur nie będzie mogła przekroczyć 15 000 zł;
- 3) podatnik przez kolejne 12 miesięcy poprzedzające okres, w rozliczeniu za który wnioskuje o przyspieszony zwrot, posiadać będzie musiał status podatnika VAT czynnego oraz będzie musiał wykazać, że składał deklaracje;
- 4) kwota podatku naliczonego lub różnicy podatku naliczonego nad należnym, przeniesiona na następny okres (nierozliczona w poprzednich okresach rozliczeniowych) i wykazana w deklaracji nie będzie mogła przekraczać 3 000 zł;
- 5) kwota podatku naliczonego wynikać będzie z dokumentów celnych, deklaracji importowych oraz decyzji i będzie przez podatnika zapłacona (warunek obowiązujący obecnie);
- 6) w odniesieniu do transakcji importu towarów objętych procedurą uproszczoną, wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, świadczenia usług, dla którego podatnikiem będzie ich usługobiorca, lub dostawy towarów, dla której podatnikiem będzie ich nabywca, w deklaracji podatkowej wykazane zostaną kwoty podatku należnego (warunek obowiązujący obecnie).

Jednocześnie w celu ułatwienia zarówno podatnikowi dokumentowania zapłaty, jak i organowi weryfikacji tego faktu, nowe przepisy ograniczają obowiązek zapłaty wyłącznie do tych faktur, z których podatek naliczony został wykazany w deklaracji za dany okres.

Proporcja ustalana odrębnie dla każdej jednostki organizacyjnej JST

Art. 90 UPTU zostanie uzupełniony o ust. 10a i ust. 10b. Zgodnie z treścią nowych uregulowań JST będą zobowiązane do ustalania proporcji odrębnie dla każdej podległej jednostki organizacyjnej. Poprzez jednostki organizacyjne rozumie się:

- jednostki budżetowe lub samorządowe zakłady budżetowe;
- urząd gminy, starostwo powiatowe, urząd marszałkowski.

Odmowa rejestracji podatnika podatku VAT

Zmiany obejmą również rejestrację dla potrzeb podatku VAT. Zgodnie z dodanym do art. 96 ustępem 4a naczelnik urzędu skarbowego bez konieczności zawiadomienia podmiotu nie dokona jego rejestracji jako podatnika VAT jeżeli:

- dane podane w zgłoszeniu rejestracyjnym są nieprawdziwe, lub
- podmiot ten nie istnieje lub (mimo podjętych udokumentowanych prób) nie ma możliwości skontaktowania się z nim albo jego pełnomocnikiem, lub
- nie stawiają się oni na wezwanie naczelnika urzędu skarbowego.

Odpowiedzialność solidarna pełnomocnika

Dodatkowo, w przypadku zgłoszeń rejestracyjnych złożonych przez pełnomocnika, na pełnomocniku będzie ciążyła solidarna odpowiedzialność wraz z podatnikiem za jego zaległości podatkowe powstałe z tytułu czynności wykonanych w ciągu 6 miesięcy od dnia zarejestrowania jako podatnika VAT czynnego. Odpowiedzialność nie będzie przekraczać kwoty 500 000 zł i zostanie wyłączona, jeżeli powstanie zaległości podatkowych nie było związane z nierzetelnym rozliczaniem podatku w celu odniesienia korzyści majątkowej. Projekt jest tu niestety nieprecyzyjny i nie określa, czy chodzi o zaległości wyłącznie w podatku od towarów i usług.

Podwyższenie limitu wartości sprzedaży

Limit uprawniający do tzw. zwolnienia podmiotowego zwiększony zostanie z poziomu 150 000 zł do 200 000 zł.

Wykreślenie z rejestru podatnika VAT

Rozszerzony zostanie katalog okoliczności, w których naczelnik urzędu skarbowego będzie uprawniony do wykreślenia z urzędu podmiotu zarejestrowanego jako podatnika VAT. Nie będzie również konieczności zawiadomienia podatnika o tym fakcie. Od nowego roku podatnik będzie mógł zostać wykreślony z rejestru, jeżeli:

- nie istnieje, lub
- pomimo podjętych udokumentowanych prób nie ma możliwości skontaktowania się z nim lub z jego pełnomocnikiem, lub
- nie stawiają się oni na wezwanie organu podatkowego lub organu kontroli skarbowej;
- dane podane w zgłoszeniu rejestracyjnym okażą się nieprawdziwe;
- zawiesił wykonywanie działalności gospodarczej na co najmniej 6 kolejnych miesięcy;
- obowiązany do złożenia deklaracji, nie złożył takich deklaracji za 6 kolejnych miesięcy lub 2 kolejne kwartały;
- składał przez 6 kolejnych miesięcy lub 2 kolejne kwartały deklaracje, w których nie wykazał sprzedaży oraz nabycia towarów lub usług z kwotami podatku do odliczenia;
- wystawiał faktury lub faktury korygujące, dokumentujące czynności, które nie zostały dokonane;
- prowadząc działalność gospodarczą, wiedział lub miał uzasadnione podstawy do tego, aby przypuszczać, że dostawcy lub nabywcy biorący udział pośrednio lub bezpośrednio w dostawie tego samego towaru lub usługi, działają w celu odniesienia korzyści majątkowej w wyniku nierzetelnego rozliczania podatku.

Z dniem wznowienia wykonywania działalności gospodarczej podatnik zostaje zarejestrowany ze statusem takim, jaki posiadał przed dniem zawieszenia tej działalności bez konieczności składania zgłoszenia rejestracyjnego ponownie jako podatnik VAT.

Naczelnik urzędu skarbowego przywraca zarejestrowanie podatnika bez konieczności składania zgłoszenia rejestracyjnego, jeżeli:

- podatnik udowodni, że prowadzi opodatkowaną działalność gospodarczą oraz, w przypadku niezłożenia deklaracji pomimo takiego obowiązku, niezwłocznie złoży brakujące deklaracje;
- jeżeli podatnik wykaże, że prowadzi działalność gospodarczą, a wystawienie faktury lub faktury korygującej było wynikiem pomyłki lub nastąpiło bez wiedzy podatnika.

Wykreślenie podatnika z rejestru jako podatnika VAT jest równoznaczne z wykreśleniem z rejestru jako podatnika VAT-UE.

Dodatkowo naczelnik urzędu skarbowego będzie uprawniony do wykreślenia podmiotu jako podatnika VAT-UE, jeżeli podmiot złoży za 3 kolejne miesiące lub kwartał deklaracje, w których nie wykazał sprzedaży oraz nabycia towarów lub usług z kwotami podatku do odliczenia. Przepis ten będzie miał zastosowanie także, gdy podatnik przez okres 3 kolejnych miesięcy nie złoży informacji podsumowujących VAT-UE, pomimo istnienia takiego obowiązku.

Dodatkowe zobowiązanie podatkowe

Projekt wprowadza również sankcję pod postacią tzw. dodatkowego zobowiązania podatkowego (w istocie chodzi o karę administracyjną).

Naczelnik urzędu skarbowego lub organ kontroli skarbowej określi prawidłową wysokość różnicy podatku lub

zobowiązania podatkowego oraz ustali dodatkowe zobowiązanie podatkowe w wysokości odpowiadającej 30% kwoty zniżenia zobowiązania podatkowego lub 30% kwoty zawyżenia zwrotu różnicy podatku, zwrotu podatku naliczonego lub różnicy podatku do obniżenia podatku należnego za następne okresy, jeżeli podatnik w złożonej deklaracji podatkowej wykazał niższą od należnej kwotę zobowiązania podatkowego lub wyższą od należnej kwotę różnicy lub zwrotu podatku albo nie złożył deklaracji podatkowej oraz nie wpłacił kwoty zobowiązania podatkowego.

Wysokość dodatkowego zobowiązania podatkowego wyniesie 20% jeżeli po zakończeniu kontroli podatkowej albo w trakcie prowadzonego postępowania kontrolnego podatnik złoży korektę deklaracji uwzględniającą wszystkie stwierdzone nieprawidłowości i wpłaci kwotę zobowiązania podatkowego lub zwróci nienależną kwotę zwrotu lub podatnik złoży deklarację podatkową i wpłaci kwotę zobowiązania podatkowego.

Projekt przewiduje także dodatkowe zobowiązanie podatkowe w wysokości 100%, w przypadku gdy odpowiednio zniżona kwota zobowiązania podatkowego, zawyżona kwota zwrotu różnicy podatku lub zwrotu podatku naliczonego, zawyżona kwota różnicy podatku do obniżenia na następne okresy, lub wykazanie kwoty zwrotu różnicy podatku lub kwoty zwrotu podatku naliczonego, lub kwoty różnicy podatku do obniżenia za następne okresy, w miejsce wykazania kwoty zobowiązania podatkowego podlegającego wpłacie do urzędu skarbowego, wynikają w całości lub w części z obniżenia kwoty podatku należnego o kwoty podatku naliczonego wynikające z faktur, które zostały wystawione przez podmiot nieistniejący, stwierdzają czynności, które nie zostały wykonane, podają kwoty niezgodne z rzeczywistością lub potwierdzają czynności bezprawne lub pozorne (czyli z tzw. pustych faktur).

Cały czas podwyższone stawki VAT

Projekt przewiduje również utrzymanie podwyższonych stawek VAT (5%, 8% i 23%) co najmniej do końca 2018 roku.

Większe sankcje dla osób odpowiedzialnych za rozliczenia VAT

Należy również zwrócić uwagę na zamiar wprowadzenia zmian w Kodeksie karnym skarbowym dotyczących zaostrzenia kar za wystawianie lub posługiwanie się pustymi fakturami. Oprócz obowiązującej kary grzywny przewidziana będzie kara więzienia na okres nie krótszy niż rok. Nie doprecyzowano jednak, jak pojemne jest pojęcie „posługiwanie się” fakturą i czy dotyczy na przykład także prac księgowych.

Projekt wprowadza wiele zmian, których celem jest tzw. „uszczelnienie systemu podatkowego” oraz zapobieganie nadużyciom w podatku od towarów i usług. Zwiększą się uprawnienia organów w zakresie czynności dokonanych w ramach weryfikacji zasadności zwrotu oraz rejestracji. Organy uzyskają także możliwość wykreślenia podatnika z rejestru podatników VAT. Zostaną również wprowadzone sankcje, które zgodnie z uzasadnieniem do Projektu mają mieć przede wszystkim charakter prewencyjny. Na efekty wprowadzonych zmian trzeba będzie poczekać, natomiast pozostaje mieć nadzieję, że organy podatkowe nie będą nadużywać uprawnień, a prowadzenie działalności nie będzie nadto utrudnione. Dotychczasowe doświadczenia raczej pokazują, że zbyt duża uznaniowość po stronie organów podatkowych znacznie utrudnia działalność uczciwym podmiotom, paraliżuje wymiar sprawiedliwości i psuje klimat dla rozwoju gospodarczego. Jednocześnie brak propozycji w zakresie realnego usprawnienia działalności Administracji Podatkowej każe przypuszczać, że jej bezradność zostanie przykryta zastępczym i dość prostym rozwiązaniem, którym jest dokładanie wyśrubowanych sankcji. Ich skuteczność w zapobieganiu i wykrywaniu faktycznych przestępstw jest jednak mocno wątpliwa.

RSM Poland jest członkiem RSM, 6. co do wielkości sieci niezależnych firm doradczych i audytorskich, która posiada ponad 760 biur w ponad 120 krajach i zatrudnia więcej niż 38.300 specjalistów na świecie.

RSM Poland działa na polskim rynku już od 1991 r. Przez ten czas zyskaliśmy ogromną wiedzę i doświadczenie. Udało nam się także stworzyć unikatowy zespół najlepszych specjalistów.

Naszą firmę tworzą nasi klienci, których potrzeby stawiamy na pierwszym miejscu, dlatego oferujemy im kompleksową obsługę dostosowaną indywidualnie do ich potrzeb. To nasi klienci decydują o wachlarzu naszych usług, a my dajemy im możliwość rozwoju i wzrostu na każdym etapie ich działalności. Z wieloletniego doświadczenia wiemy, że nasze podejście jest gwarancją obopólnego sukcesu.

W razie jakichkolwiek pytań lub potrzeby omówienia tematu, gorąco zachęcamy do kontaktu:

Przemysław POWIERZA

Tax Partner

Doradca podatkowy (11204)

E: przemyslaw.powierza@rsmpland.pl

M: +48 600 335 610

Dział Doradztwa Podatkowego RSM Poland

RSM Poland Spółka Doradztwa Podatkowego S.A.

Droga Dębińska 3b

61-555 Poznań

T: +48 61 8515 766

F: +48 61 8515 786

www.rsmpland.pl

biuro@rsmpland.pl

RSM Poland BLOG

Praktyczny przewodnik po podatkach i biznesie. Zapraszamy do lektury!

Prosimy zwrócić uwagę, że zaprezentowany tekst nie powinien być rozumiany jako porada prawna, gdyż każdy indywidualny przypadek wymaga odrębnej, rzetelnej analizy. Z tego względu RSM Poland Spółka Doradztwa Podatkowego S.A. oraz RSM Poland Audyt S.A. nie ponoszą żadnej odpowiedzialności w związku z wykorzystaniem informacji, porad i wskazówek zamieszczonych w niniejszej publikacji.

© RSM Poland, 2016

21.11.2016

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM Poland is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

